

۲۵

روزگار

مردمی‌ترین جریان شیعی غالب

مجموعه ایده‌ها و تجربیات مطرح شده
در مواکب گفتگو و هم‌اندیشی
هفتمین گردهمایی فعالان جبهه
انقلاب اسلامی در عرصه اربعین
و هفتمین همایش هیأت‌های
فعال در عرصه اربعین

یک طرح کارا، طرح‌های کارآمد برای هیأت‌ها

شماره بیست و پنجم، تابستان ۱۴۰۲

مردمی‌ترین جریان شیعی عالم

مجموعه ایده‌ها و تجربیات مطرح شده در مواكب گفت‌وگو و هم‌اندیشی هفتمین گردهمایی فعالان مردمی جبهه انقلاب اسلامی در عرصه اربعین و هفتمین همایش هیأت‌های فعال در عرصه اربعین، شهریور ماه ۱۴۰۱، قم.

ویرایش و تنظیم: معاونت تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر

طراح جلد: علی ناصری

صفحه‌آرا: حسن ناصری

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

استفاده از مطالب نشریه و تکثیر آن برای هیأت‌ها، در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد.

جامعه ایمانی مشعر

قم - صندوق پستی:

۳۷۱۹۵ - ۱۵۱۳

سامانه پیامک:

۳۰۰۰۱۵۴۲

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.1542.org

رایانامه: info@1542.org

بِسْمِ رَبِّعِنِ لِهْمِ

رهبر معظم انقلاب:

یکی از مصادیق قوت را امروز دنیای اسلام دارد مشاهده می‌کند و آن،
راهپیمایی اربعین است؛

«و اعدّوا لهم ما استطعتم من قوة»؛

راهپیمایی اربعین قوت اسلام است، قوت حقیقت است،
قوت جبهه مقاومت اسلامی است که این جور اجتماع عظیم میلیونی راه می‌افتد.
به سمت کربلا، به سمت حسین،
به سمت قله و اوج افتخار فداکاری و شهادت
که همه آزادگان عالم باید از او درس بگیرند.

مقدمه

راهپیمایی اربعین حسینی یکی از معجزات معاصر است که با هیچ یک از قواعد و قانون‌های بشری قابل محاسبه نیست. این مراسم به عنوان مردمی‌ترین جریان فرهنگی شیعی، یک حرکت فراجغرافیایی است که در مسیر ظهور و در راستای انقلاب جدید امت اسلامی و ترویج تفکر حسینی قرار گرفته و بسترساز تشکیل حکومت جهانی امام زمان علیه السلام می‌باشد؛ لذا باید از این جریان پاسداری و حفاظت شود و با الهام از کلام رهبر معظم انقلاب که فرمودند اربعین باید تمدن‌ساز باشد؛ باید این جریان را یک عملیات فراگیر فرهنگی در سطح بین‌الملل دانست و همان‌گونه که دشمن در این زمینه فراگیر عمل نموده و برای فعالیتش در مقیاس جهانی طراحی می‌کند، ما نیز باید متناسب با طراحی دشمن عمل کنیم و اربعین را به عنوان یک عرصه مبارزه بین‌المللی بنگریم و همه خادمین و فعالین این عرصه را سربازان این میدان بدانیم؛ بدیهی است که چنین نگاهی به جریان اربعین مستدعی است که همه ما قبل از اربعین سازماندهی کنیم

و تجهیز شویم و کاملاً منسجم و تشکیلاتی عمل نماییم و هم‌افزایی داشته باشیم و وظایف را تفکیک و تقسیم کنیم و به مسائل مرتبط به این جریان، نگاه عمیق همراه با بصیرت داشته باشیم و به اهداف بزرگ فکر کنیم.

بر همین اساس در شهریورماه ۱۴۰۱، مواکب گفت‌وگو و هم‌اندیشی در حاشیه هفتمین گردهمایی فعالان مردمی عرصه اربعین شکل گرفت که هیأت‌ها و مجموعه‌های فعال در عرصه اربعین گرد هم جمع شده و به هم‌اندیشی و تبادل نظر در رابطه با جریان اربعین پرداختند و دغدغه‌ها و مشکلات و همچنین ایده‌ها و طرح‌ها و تجربیات مورد نیاز را مطرح کردند که حاصل این نشست‌ها در این شماره از یک طرح کارا گردآوری شده است.

کتابخانه و مرکز فرهنگی
مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات
مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات
مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات

شهر زمانه ات را بناس
اربعین جهانی
(استکبارستیزی)

مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات

کتابخانه و مرکز فرهنگی
مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات
مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات
مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات

حُبُّ الْحَسَنِ يَجْمَعُنَا
زوار غیر ایرانی
(کلمه ای از امام علی علیه السلام)

مؤسسه عالی پژوهش و تحقیقات

موکب اول: حب الحسین علیه السلام یجمعنا

موضوع: اربعین جهانی و زوار غیرایرانی
(کشورهای پاکستان، افغانستان، آذربایجان، ترکیه)

یا حضور:

- سید حسن موسوی
- سید مرتضی علوی
- سید محمد قریشی
- سید ثارالله ظهوری
- برادر حمیدی
- مرتضی مصطفوی
- علی جهان شاهی

در ابتدا باید در نظر داشت، مدیریت و فرماندهی اربعین را باید به شهدا سپرد؛ چرا که در حقیقت، تمامی فعالیت‌های مردمی و دولتی، سربازی در رکاب فرماندهی حکیمانه و شهیدانه

فرماندهان شهید است و اگر موکبی در این مسیر بر پا می‌شود، پایه‌های این مواکب بر روی استخوان‌های این شهدا استوار شده است.

اما نکاتی که در حیطه وظایف جبهه مردمی اربعین می‌بایست مورد توجه قرار گیرد و در موکب تلفیق شده بین الملل و استکبارستیزی نیز بدان اشاره شد، اموری است که با تردد و عبور زائرین از خاک شهیدپرور ایران، در اولویت خدمت‌رسانی قرار داد. این دغدغه‌ها را می‌توان در امور زیردسته‌بندی نمود:

* امور تدارکاتی

* امور محتوایی

با دز نظر داشتن اهمیت کادرسازی در امور، بخشی از مسائل مرتبط با امور تدارکاتی را باید از ناحیه «مردمی» و بخش دیگر آن را باید از ناحیه «حاکمیتی» قابل حل دانست. از آنجا که نقش مهم دستگاه حاکمیتی در این امر غیرقابل انکار است، بخشی از مسائل مربوط به این ناحیه را ذیلاً متذکر می‌شویم:

* مرز میرجاوه و دیگر مرزهای تازه تأسیس، جهت عبور زائرین پاکستانی از زیرساخت بسیار ضعیفی برخوردار است؛ لذا تدبیر جدی را از ناحیه حاکمیتی می‌طلبد. از این رو پیشنهاد می‌شود برخی از مواکب در خدمت‌رسانی به زائرین، در خاک عراق متمرکز نباشند و دامنه این خدمت‌رسانی را به داخل کشور ایران نیز بکشانند.

* مسئله سوخت و سایل نقلیه زائرین پاکستانی که از نوع گازوئیل تأمین می‌گردد، از دیگر دغدغه‌هایی است که برای تردد این زائرین وجود دارد؛ به‌گونه‌ای که با ورود به خاک ایران، از ارائه سوخت به ایشان خودداری می‌گردد.

* مشکلی که در خصوص ورود و خروج اتباع غیرایرانی (همچون زائرین روسی) در زمینه‌هایی نظیر صدور ویزا، زیرساخت‌های لازم جهت تردد ایشان در مناطق مرزی (مانند وسایل سرمایشی و سرویس بهداشتی در مسیرهای منتهی به نقطه صفر مرزی) و نظارت بر راننده‌ها وجود دارد، از جمله مشکلاتی است که متوجه این زائرین است.

دغدغه‌های اربعین در خصوص مسائل فرهنگی را باید در زمره مهم‌ترین مسائل موجود در حوزه اربعین دانست. گفتنی است، رفع دغدغه‌ها و حل مشکلاتی (هرچند مشکلات به ظاهر کوچک) که در هر جایی متوجه زائرین است، اگر با ظاهری متناسب و نمادهای فرهنگی دینی همراه باشد، قادر خواهد بود کارهای تمیز فرهنگی را رقم بزند.

در این میان لازم است که شأن و جایگاه دولت انقلابی با بیانات و ادبیات صحیح خطاب به افراد غیرایرانی حفظ شود و از به‌کاربردن کلماتی نظیر «اتباع خارجی و اتباع بیگانه» احتراز کرده و واژگانی نظیر «زائرین و اتباع غیرایرانی» جایگزین گردد تا از این جهت، تکریم زائرین مورد وهن قرار نگیرد. چراکه برخورد کریمانه با زوار غیرایرانی، مصداق «كُونُوا ذُعَاةً لِلنَّاسِ بِغَيْرِ اَلْسِنَتِكُمْ» است.

برخی دیگر از مهم‌ترین مسائل مرتبط با بخش فرهنگی را می‌توان در عناوینی چون: استکبارستیزی، تشکیلات‌سازی، کار فرهنگی و رسانه‌ای، پرداختن به مسئله فلسطین، سخن با زبان حقوق بشری، برگزاری نشست‌های تخصصی ویژه افراد غیرایرانی، جهاد تبیین و ارائه معارف ناب اسلام و انقلاب، هویت‌سازی، سنت‌سازی، برائت از مستکبرین (نظیر برائت از مشرکین در ایام حج)، شبکه‌سازی اربعین میان ملل جریان مقاومت، توجه به بانوان، کودکان و نوجوانان زوار غیرایرانی، هماهنگی بین مواکب، پوشش دقیق‌تر رسانه‌ای زائران غیرایرانی، تأمین نیروی مترجم به زبان‌های مختلف، توجه به مسئله فلسطین، ساماندهی مرزهای ورودی و تقویت جریان نهضتی برشمرد.

تمامی مواردی که ذکر گردید، به علاوه خدمت خالصانه برای تمامی زائرین در تمامی شئون، مصداق عینی کار برای انقلاب و صدور انقلاب بوده و همین امور، زمینه‌سازی ایجاد تمدن نوین اسلامی و مقدمه‌سازی ظهور به شمار می‌رود.

حب‌الحسین یجمعا

۱. هماهنگی مواكب بين الملل
۲. نظارت بر تخلفات رانندگان اتوبوس‌ها
۳. فروش گازوئيل به ماشين‌هاى پاكستانى
۴. تكريم زوار غير ايرانى
۵. تسريع صدور ويزاهاى زوار بين‌المللى
اربعين
۶. تجهيز مرزهاى تازه باز شده
۷. زيارت زوار هند و پاكستان از مزار
حاج قاسم
۸. تجهيز وسايل سرمايشى در مرز شلمچه
۹. تأمين مترجم به زبان‌هاى مختلف
۱۰. پوشش رسانه‌اى زائران غير ايرانى
۱۱. برپايى نشست‌هاى تخصصى در عراق
۱۲. توجه به كودكان و نوجوانان بين‌الملل
۱۳. توجه به بانوان بين‌الملل
۱۴. ايجاد جريان‌هاى نهضتى
۱۵. تبين جهانى مفاهيم ناب انقلاب
اسلامى
۱۶. ايجاد تشكيلات در ابعاد جهانى
۱۷. معرفى جريان اربعين به كل جهان
۱۸. توجه به قضيه فلسطين
۱۹. جهت‌دهى اربعين به مفهوم
استكبارستيزى
۲۰. هويت‌بخشى و سنت‌سازى

پروژه سبز گران
ایران و العراق لاسمک العراق
ارتباط و هماهنگی با نهادها
و نهادهای عراقی، حمل و نقل

پروژه سبز گران

پروژه سبز گران

موکب دوم: ایران و العراق لا یمنک الفراق

موضوع: ارتباط و هماهنگی با نهادها و مؤسسات عراقی، حمل و نقل

با حضور:

• میثم کشکولی

• محمد حسین طبرستانی

ناگفته پیداست که کار در مسیر اربعین حسینی، از آنجا که ابعاد همه جانبه بین المللی پیدا کرده است، بدون همکاری و هماهنگی همه جانبه با کشور عراق که عهده دار میزبانی زائرین است، امکان پذیر نخواهد بود؛ آن هم میزبانی که نه نهادهای دولتی کشور عراق، بلکه مردم شریف و مهمان نواز عهده دار آن شده اند. از این رو، این همکاری از دقت و حساسیت بیشتری برخوردار بوده و می بایست علاوه بر امر خدمت رسانی، شرایط فرهنگی و اجتماعی آنان را در نظر گرفت. موکب داران و کاروان برانی که در کشور عراق حضور پیدا می کنند، تعامل و ارتباط با مردم و

موکب داران عراقی را باید به گونه‌ای در نظر گیرند که تکریم مواکب عراقی را به دنبال داشته باشد. همچنین در حوزه حمل و نقل در کشور عراق، به دلیل وجود جو رسانه‌ای دشمن علیه دو کشور، این ضرورت همکاری و هماهنگی، اهمیت مضاعفی پیدا می‌کند؛ لذا هوشیاری و توانمندی در مدیریت موکب‌داری و کاروان‌بری از اقتضائات عرصه خدمت‌رسانی در کشور عراق به شمار می‌رود.

اما برخی از مسائل و مشکلاتی که در این مسیر و دیگر مسیرهای حمل و نقل وجود دارد، اهتمام جدی خادمین اربعین را می‌طلبد تا این مسیر برای زوار اربعین، بیش از پیش هموار گردد که در ادامه به برخی از این مشکلات در حوزه حمل و نقل و ارتباط با مؤسسات و نهادهای عراقی اشاره می‌شود:

* مشکلاتی که در زمینه اتوبوس برای کاروان‌برها (اعم از خادمین و زائرین) وجود دارد اقتضا می‌کند سازوکار ویژه‌ای همچون ایجاد تعاونی اتوبوس داران اربعین برای آن در نظر گرفته شود. این مشکل تا جایی است که تاکنون به دلیل عدم ساماندهی، پرهیز اتوبوس‌ها از بستن قرارداد، دریافت هزینه‌های گزاف و... تردد زائرین را با چالش‌های جدی روبرو کرده است. همین مسئله در پروازها برای زائرینی که به صورت هوایی تردد دارند نیز به چشم می‌خورد که پیشنهاد می‌شود ترمینال سلام برای تردد زائرین و خادمین در نظر گرفته شود.

* زمان بندی اجباری برای حمل و نقل از دیگر مشکلاتی است که گریبان گیر موبک داران شده است. برای وسایل حمل و نقل سنگینی که به صورت تبریعی در حال رفت و آمد هستند نمی توان زمان محدودی را تعیین نمود و این امر، ادامه همکاری باربران با خادمین را با مشکل مواجه می سازد.

* معطلی زائرین و خادمین در مرزها امری علی حده بوده؛ به گونه ای که بارهای مربوط به نهادها به راحتی از مرزها عبور می کنند؛ اما بارهای مربوط به موبک داران پس از معطلی بلندمدت قادر خواهند بود از مرز عبور کنند که همین امر، مشکلات دیگری نظیر فاسد شدن مواد مصرفی را به دنبال خواهد داشت.

* عدم تجویز تردد موبک داران و مجموعه های مردمی با وسیله نقلیه شخصی از دیگر مشکلاتی است که بسیاری از زائرین و خادمین به جهت کاهش هزینه های خود در بلندمدت، نیازمند این نوع تردد هستند.

* تقریباً تمامی مواکب دارای مجموعه بهداشت و درمان بوده که غیر از هلال احمر و بهداشت و درمان دولتی هستند و به صورت تبریعی آماده خدمت رسانی هستند. این مجموعه ها در تأمین داروی خود با مشکلاتی مواجه هستند که لازم است جهت تدارک مواد مورد نیاز دارویی، اقدامات جدی صورت گیرد.

* تأمین سوخت و دلار، از مهم‌ترین و جدی‌ترین مشکلاتی است که پیش روی حمل‌ونقل مواکب وجود دارد. اختصاص سهمیه جداگانه (حتی با نرخ روز) برای آنان می‌تواند تا حدودی در رفع این دغدغه مؤثر باشد.

* وجود بسیاری از اقلام مصرفی و سرمایه‌ای در کشور، فرصتی است که فرارگرفتن با قیمت پایین‌تر آنها در اختیار مواکب و خادمین می‌تواند در کاهش هزینه‌ها و همچنین در دسترسی آسان‌تر آنان به این اقلام کمک شایانی داشته باشد.

* به محض عبور از مرز و ورود به خاک عراق، هیچ محمل ارتباطی میان مواکب داران، کاروان‌برها و فعالان اربعینی جهت ارتباط، هماهنگی و هم‌افزایی با یکدیگر وجود ندارد؛ بنابراین لازم است بستری فراهم گردد تا بسیاری از مواکب و خادمین اربعینی، با وجود ظرفیت‌ها و امکانات خود، نسبت به رفع مشکلات یکدیگر اقدام نمایند؛ لذا پیشنهاد می‌شود اولاً در نجف، کربلا و طریق، مکانی در نظر گرفته شود که جمعی از افراد در این محل، نقطه اتصال مواکب و کاروان‌برها با یکدیگر قرار گیرند. این امر مستلزم آن است که مواکب، تمامی ظرفیت‌های خود را اعلام نمایند تا این قرارگاه بتواند اتفاقات را به‌درستی و در زمان مناسب ارجاع دهد. ثانیاً پلتفرمی طراحی گردد تا مواکب و کاروان‌برها در بستر آن بتوانند نیازها و ظرفیت‌های خود را با یکدیگر به اشتراک بگذارند. اگر این بستر با تمامی

ابعاد آن و تجمیع خادمین فعال گردد، قادر خواهد بود بهتر از هر مجموعه دیگری در این زمینه خدمت‌رسانی کند.

همین موضوع به هنگام ورود مردم کشور عراق به داخل ایران نیز صدق می‌کند و در کنار ارائه خدمت به آنها در زمینه اسکان و تغذیه در شهرهای مختلف ایران می‌توان از یک سو، از دست‌درازی افراد سودجو نسبت به آنها جلوگیری نمود و از سوی دیگر، باتوجه‌به ورود جمعیت بالایی در طول سال به ایران، می‌توان صرفه اقتصادی خوبی را رقم زد.

* حضور نمایندگان جامعه مردمی اربعین در کنار نهادهای حاکمیتی می‌تواند در رفع بسیاری از مشکلات تردد و حمل‌ونقل، مؤثر واقع گردد.

* عدم وجود سازوکار و عدم برآورد مشخص و جدی در خصوص کاروان‌برها یکی دیگر از معضلاتی است که گریبان‌گیر جامعه فعالان مردمی اربعین شده است؛ لذا شناسایی آنها، ایجاد سازوکار مشخص برای ایشان و ارتباط و اتصال آنها با موکب‌داران و دیگر خادمین می‌تواند جهت تسهیل در خدمت‌رسانی مفید اثر واقع شود. همچنین سخت‌ترین خدمت‌رسانی در ایام اربعین را باید در کاروان‌بری دانست که با وجود تحمل مشقت‌های فراوان در نهایت بدهکار واقع می‌شوند؛ لذا توجه ویژه به این امر و هموار نمودن این مسیر می‌تواند راهگشای این مسئله باشد.

✳️ اتلاف بسیاری از انرژی، بودجه و زمان جهت آزمون و خطای خادمین در موسم اربعین آموزش‌های لازم جهت ارائه خدمت‌رسانی مطلوب در موبک‌داری و کاروان‌سرا را می‌طلبد و این امر از لازم‌ترین و اساسی‌ترین اقدامات این مقوله می‌باشد که می‌بایست نسبت به آن اهتمام داشت.

ایران و العراق لایمکن الفراق

۱. ایجاد ارتباط بین مواکب و مواکب با کاروان برها
۲. ارتباط فعالان مردمی با نهادهای مربوطه عراقی و ایرانی.
۳. طراحی اپلیکیشن جهت هماهنگی فعالان اربعین
۴. رصد و شناسایی، سازماندهی، هویت بخشی، آموزش و رفع موانع کاروان برها
۴. ایجاد شبکه میزبانی در ایران
۵. ایجاد تعاونی اتوبوس داران اربعین
۶. حضور نمایندگان جامعه مردمی اربعین در کنار نهادهای حاکمیتی

موکب سوم: پویش‌ها و کارویژه‌ها

موضوع: طراحی و اجرای پویش‌ها و کارویژه‌ها در ایام اربعین

با حضور:

- حجت‌الاسلام سید مصطفی حسینی
- حجت‌الاسلام محمدجواد شفیعیان
- حجت‌الاسلام جواد نصرالله‌پور
- بهمن کهن
- علیرضا دهقانی
- سید حسن حسینی

اربعین دارای ظرفیت‌های فراوان و بی‌شماری جهت خدمت‌رسانی هر چه بهتر به زوار می‌باشد که کمک حال رشد و تکمیل این جلوه جامعه‌مهدوی است. از فعالیت‌های فرهنگی متنوع گرفته تا کارهای به‌ظاهر کوچکی نظیر جمع‌آوری زباله، آثار و برکات فراوانی را متوجه این مسیر تمدنی خواهد نمود. از این‌رو لازم است نسبت به پویش‌ها و کارویژه‌هایی که در این مسیر، عهده‌دار

خدمت‌رسانی در ابعاد ریزودرشت هستند توجه ویژه‌ای مبذول داشت که در این بخش، به فعالیت تعدادی از این مجموعه‌ها اشاره خواهیم کرد:

کارویژه «نائب‌الشهید»

از آنجاکه در اربعین، مراسم مختلفی برای حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام وجود داشته و برگزار می‌گردد، طبیعتاً هر یک آورده خاصی را برای مخاطبین خود به همراه خواهد داشت. اساساً جریان اربعین، جریانی است که در صدد ترویج فرهنگ جهاد و شهادت برای زائرین اربعین است که همین امر، نقش جدی در زمینه‌سازی تمدن نوین اسلامی را ایفا خواهد کرد؛ لذا این زوار باید بیش از دیگر شیعیان نسبت به موضوع جهاد و شهادت حاضرالذهن باشند تا ثبات قدم زائرین جهت جان‌فشانی در مسیر اسلام را استحکام ببخشد. بر همین اساس، نشر فرهنگ جهاد و شهادت در بستر اربعین، از ضروریات کار فرهنگی به شمار می‌رود؛ آن هم در بستری که به‌عنوان تنها مسیر ممکن، جهت فعالیت مردمی در عرصه بین‌الملل به شمار می‌رود. طرح «نائب‌الشهید» جزو اموری است که در این راستا شکل گرفته و عمق بخشی زیارت اربعین و دیگر توفیقات مدنظر را نیز به دنبال دارد. شروع این طرح از سوی جامعه فعالان جهاد و شهادت «وارثون» و توسط مؤسسه جناب آقای عامریان به جهت آشناسازی زائران با اصحاب الحسین علیه السلام بوده و به‌تدریج در استان‌های مختلف گسترش پیدا کرد.

کارکرد این پویش در ابعاد مختلفی دنبال می‌شود که از «نیت» خادمین خود و ترغیب زائرین نسبت به آن شروع می‌شود که این ترغیب از طُرُق گوناگون رسانه‌ای و میدانی انجام می‌گیرد. از جمله آنها می‌توان به شروع سفر کاروان‌ها از مزار شهدا، نیابت زائرین از شهدا و خانواده‌های شهدا، تجلیل و تکریم از خانواده‌های شهدایی که در مسیر اربعین حضور دارند، ارائه خدمت به مواکب متعلق به خانواده‌های شهدا (ایرانی و غیرایرانی) و همراهی با شهید پس از زیارت در طول زندگی اشاره کرد.

در ضمن این پویش، برنامه‌های دیگری نظیر روایتگری، تکریم خانواده‌های شهدا (به ویژه والدین شهدا)، فعالیت در حوزه کودکان و نوجوانان جهت آشنایی آنها با موضوع شهید و شهادت، ایستگاه‌های چندرسانه‌ای جهت تولید و ترویج محتواهای مربوط به شهید و شهادت (مانند محتواهای موجود در شبکه ملی وارثون در صفحه آپارات و سایت کمیته فرهنگی اربعین)، بدرقه زائرین و دیدار و ملاقات زائرین با والدین شهدا در مزار شهید برگزار می‌گردد. باتوجه به پیشنهادات مطرح شده و تجربیات به دست آمده، می‌توان از موارد زیر جهت فعالیت این کارویژه به صورت عمیق‌تر، گسترده‌تر و دقیق‌تر استفاده نمود:

- * درج تصویری از پرچم ملیت شهدا می‌تواند در آشنایی ناظرین با ملیت اثرگذار باشد.
- * استفاده از تصویر دو شهید با ملیت مختلف در یک قاب، اتحاد دو یا چند ملت را به ذهن مخاطب القا کرده و تا حدودی از تفرقه‌های موجود میان ملت‌ها بکاهد.

* باتوجه به حساسیت برخی از خانواده‌های کشته‌شدگان عراقی در جبهه بعث نسبت به استفاده از تصاویر شهدای دفاع مقدس در کشور عراق می‌بایست نسبت به حل این مسئله، هم‌فکری‌های لازم را با دوستان عراقی و ایرانی مبذول داشت. استفاده بیشتر از تصاویر شهدای مقاومت، درج تصاویر دو یا چند شهید با ملیت مختلف در یک قاب، انتخاب مسیرهای متفاوت منتهی به کربلا در پیاده‌روی و صحبت با مردم عراق و روشنگری در این موضوع از راه‌حل‌های این مسئله می‌باشد.

* مشخص کردن محل شهادت شهدا در تصاویر، در افزایش اطلاعات دیگران نسبت به محل درگیری‌های جبهه اسلام مفید اثر خواهد بود.

* شروع حرکت کاروان‌ها از قبور شهدای حشدالشعبی در نجف به سمت کربلا، حرکت نمادینی است که با همراهی برادران حشدالشعبی می‌تواند در تحکیم برادری میان دو ملت و همچنین آشنایی بهتر با محور مقاومت، مؤثر واقع شود.

* توجه به شهدای عراقی و دیگر کشورهای دفاع مقدس در جبهه ایران، از جمله نقص‌ها و مشکلاتی است که هم در هفته دفاع مقدس و هم در ایام اربعین، نسبت به آن بی‌توجهی شده است؛ لذا انتظار می‌رود در برآوردن این انتظار اقدامات لازم صورت گیرد.

* از آنجاکه مسیر نجف به کربلا تنها مسیر موجود برای پیاده‌روی نبوده و خیل عظیمی از مردم عراق در مسیرهای دیگر حضور دارند، استفاده از مسیرهای متفاوت منتهی به کربلا

جهت برقراری ارتباط با مردم عراق، اهمیت و ضرورت مضاعفی پیدا می‌کند. چراکه بسیاری از فرقه‌های انحرافی دینی و سیاسی در این مسیرها حضور داشته و نسبت به انحراف مردم و ایجاد تفرقه میان مردم عراق و ایران تلاش می‌کنند.

* لزوم تسلط به زبان عراقی در مواجهه با مردم عراق و ارتباط با آنها از دیگر لازمه‌های فعالیت برای شهدا در بُعد بین‌المللی است که بدون آن، زحمات خادمین در این مسیر را کم‌رنگ کرده و اثرگذاری مطلوب را نخواهد داشت.

ستاد مردمی اربعین استان همدان

فعالیت‌های این ستاد در استان همدان در ابعاد مختلف انجام می‌شود که برپایی ۱۱۰ موبک از ابتدای ورودی تا انتهای خروجی این استان از جمله آن به شمار می‌رود. از آنجا که استان همدان در میان مسیر زائرین قرار دارد، تمامی خدمات در این مواکب ارائه می‌گردد.

قابل ذکر است که این مواکب در نرم‌افزار مسیریابی نشان ثبت گردیده است که با وجود فراهم شدن چنین زیرساختی، دسترسی زائرین به مواکب در نقاط مختلف استان را بسیار آسان خواهد کرد. همچنین سازوکاری انجام پذیرفته که پس از ورود زائرین به جغرافیای استان، پیامکی را دریافت نموده و در طول ۲۴ ساعت می‌تواند با سامانه ۳۱۳۸ تماس گرفته و از خدمات و راهنمایی خادمین استفاده نماید.

طرح «جای پای یار»

باتوجه به حملات گسترده رسانه‌ای دشمنان در خصوص عدم نظافت و انباشت زباله‌ها در مسیر منتهی نجف به کربلا، تصمیم جمعی از خادمین یزدی از جمله شهید محمدحسین محمدخانی را بر این مسئله متوجه نمود تا نسبت به جمع‌آوری زباله‌ها از این مسیر اقدامات مؤثری را انجام دهند. هرچند با وجود اعتقاد شیعیان به حضور حضرت حجت ارواحنفاذاه در این مسیر، انگیزه معنوی این عزیزان را جهت تنظیف راه از زباله‌ها مضاعف نمود؛ لذا این طرح، در ابتدا (سال ۱۳۹۴) توسط ۴۰ نفر از خادمین این استان راه‌اندازی شد و تا سال‌های بعد به حدود ۲۵۰۰ نفر افزایش پیدا کرد و هم‌اکنون در شهرهای مختلف ایران گسترش یافته و توسط رابطین در طول سال، ارتباطات و هماهنگی‌های لازم انجام می‌گیرد؛ لذا عزیزی که تمایل به همکاری و حضور در این طرح را دارند می‌توانند از طریق رابطین موجود در سایت، اقدامات لازم را انجام دهند. نکته قابل توجه این طرح را باید در این مطلب دانست که با وجود نیت خالصانه این افراد در جمع‌آوری زباله‌ها، در اولین حضور خادمین، ارتباطاتی با چندین موکب عراقی برقرار شد و تجربیات فراوانی در زمینه اهمیت و چگونگی ارتباط با برادران عراقی به دست آمد و هم‌اکنون محل استقرار خادمین در این مسیر، در بیش از ۴۰ موکب عراقی می‌باشد. فرهنگ‌سازی رفتار

۱. جناب آقای سیدحسن حسینی: ۰۹۱۳۳۵۶۰۱۶۰

مسئولانه با زباله، کمک به خادمان مواکب عراقی برای دفع زباله‌هایی که به خاطر محدودیت زمان به صورت صحیح صورت نمی‌گرفت، گسترش فرهنگ نظافت مانند شستشوی صبحگاهی مقابل مواکب و گسترش فرهنگ دفع صحیح زباله بین زائرین از جمله آثار و برکاتی است که متوجه این طرح شده است.

گروه سرود عشاق المهدی علیه السلام از قزوین

این گروه، جمعی از دوستان هیأتی و بسیجیان استان قزوین بوده که در راستای ارائه مضامین و محتواهای دینی در قالب سرود، در مناسبت‌های مختلف در اقصی نقاط ایران فعالیت داشته و قریب به ۷۰۰ اجرا در حرم مطهر رضوی را در کارنامه خود دارد.

نکته قابل توجه این گروه سرود را باید در تسلط این عزیزان به چهار زبان فارسی، عربی، انگلیسی و ترکی دانست که اجرای برای اقوام و ملیت‌های مختلف را می‌تواند به دنبال داشته باشد. این گروه، در ایام محرم و صفر و ایام اربعین در کشور عراق (کربلا، نجف، کوفه، کاظمین و سامرا) و به‌ویژه در مسیر پیاده‌روی اربعین، اجراهای متنوعی را در دستور کار خود قرار داده است. قابلیت اجرا در دو گروه به طور هم‌زمان نیز از نکات جالب این مجموعه به شمار می‌رود؛ بنابراین

مواکبی که تمایل به استفاده از این ظرفیت دارند می‌توانند با دعوت از این عزیزان در امر تزریق مضامین صحیح و ارزشمند در قالب شعر و سرود با ایشان هماهنگ کنند.^۱ آنچه می‌بایست در اجرای این قبیل از گروه سرودها مدنظر قرار گیرد این است که مسیر پیاده‌روی اربعین در نظر بسیاری از مردم عراق به عنوان حسینیه‌ای یکپارچه شناخته شده است و بدین امر مهم توجه دارند؛ لذا باتوجه به حساسیت بسیاری از گروه‌ها و مردم عراق نسبت به استفاده از موسیقی در این مسیر، لازم است نسبت به آن دقت‌های لازم صورت گیرد.

موکب مدافعان حرم کنگاور

آنچه از روایات معصومین علیهم‌السلام به دست آمده این است که در هنگامه ظهور، حضرت حجت ارواحناده با ندای «**أَلَا يَا أَهْلَ الْعَالَمِ أَنْ جَدَى الْحُسَيْنِ قَتَلُوهُ عَطْشَانًا**»^۲ خود را معرفی می‌کنند و این نشان‌دهنده این است که ظهور حضرت متوقف بر این است که جهانیان، نسبت به امام حسین علیه‌السلام آشنایی داشته باشند. لکن برداشت بالاتری از این نکته وجود دارد که عمدتاً مورد غفلت واقع می‌شود و آن این است که به هنگام ظهور، حضرت شبکه‌سازی قدرت بر علیه

۱. جناب آقای امید عسکری: ۰۹۳۷۳۷۲۹۴۷۴.
۲. الزام الناصب، ج ۲، ص ۲۳۳.

طاغوت جهانی را از طریق حب امام حسین (علیه السلام) در قلوب شیعیان انجام می دهند و این امر، مدل جدیدی از حاکمیت را برای ما رقم خواهد زد.

در حال حاضر، نظام جمهوری اسلامی ایران، درگیر دو جنگ بزرگ اقتصادی و رسانه‌ای بوده و انقلاب اسلامی به عنوان مبدأ تحقق اسلام ناب در جامعه جهانی، مهم‌ترین نقطه تقابل و دشمنی نظام سلطه و استکبار جهانی محسوب می شود. براین اساس، فرصت خارق العاده‌ای در ایام اربعین فراهم شده است که می تواند شبکه سازی امت واحده بر محوریت امام حسین (علیه السلام) در راستای تحقق حکمرانی نوین اسلامی بر جامعه جهانی توسط شیعیان را رقم بزند و عدم توجه به این فرصت، آورده‌ای جز میهمانی و میزبانی صرف را به دنبال نخواهد داشت.

موکب مدافعان حرم کنگاور از جمله موکبی است که با این دغدغه، نسبت به فعالیت در بستر اربعین خدمت رسانی می کند. این موکب در فضایی دلنشین، امکانات و تجهیزات مناسب جهت اسکان و تغذیه زوار را فراهم نموده است. خادمین این موکب، جهت تحقق دغدغه مزبور و ایجاد اخوت و وحدت مستحکم با محوریت امام حسین (علیه السلام) طرحی را مکتوب کرده اند که در جهت تأسیس قرارگاهی تحت عنوان «زمینه سازان ظهور» برای شبکه سازی امت واحده و تحقق حکمرانی مبتنی بر محبت امام حسین (علیه السلام) آماده شده است.

۱. جناب آقای محمدصادق رستمی: ۰۹۱۸۷۳۸۲۶۹۰

بر اساس این طرح، می‌توان با شناسایی خادמי که در ابعاد مختلف و بدون هیچ چشم‌داشتی در مواکب خدمت‌رسانی می‌کنند، در طول سال نسبت به رفع مشکلات متعدد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... از ظرفیت فراگیر ایشان استفاده نمود. لکن این اقدام، نیازمند یک قرارگاهی است که بتواند نسبت به جمع‌آوری اطلاعات لازم، هماهنگی با دستگاه‌ها و شبکه‌سازی اقدام نماید.

موکب ابن‌الحسین و خیمه‌القرآن‌الکریم

بی‌شک، دوره کودکی و نوجوانی مهم‌ترین دورانی است که اهمیت کار در این حوزه نه تنها برای مسلمانان، بلکه برای تمامی کشورها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. چرا که کودکان و نوجوانان هستند که به عنوان آینده‌سازان سرزمین خود در حال رشد و شکوفایی هستند و راهبری و مدیریت این ظرفیت، ضامن بقای نظام و آینده این مرز و بوم خواهد بود.

خادمین دو موکب ابن‌الحسین و خیمه‌القرآن‌الکریم تبریز، از جمله کسانی هستند که دغدغه‌مندانه در این مسیر گام برداشته و در بستر اربعین برای کودکان و نوجوانان حسینی برنامه‌های ویژه‌ای را در دستور کار خود قرار داده و در حال حاضر در عمود ۷۲۲ مسیر نجف به کربلا مستقر هستند.

این موکب‌ها فعالیت خود را مختص کودکان و با محوریت «قرآن‌کریم» قرار داده و در قالب‌های مختلفی نظیر قصه‌گویی، نمایش عروسکی، برقراری ایستگاه نقاشی، ترویج محصولات فرهنگی،

گروه سرود دخترانه و پسرانه حافظ قرآن و خیمه تخصصی قرآن ارائه می‌گردد. خادمین اربعین و دغدغه‌مندان حوزه کودک و نوجوان می‌توانند از ظرفیت‌ها و تجارب این عزیزان در این امر استفاده کنند.^۱

طرح «الی اصحاب الحسین (علیهم‌السلام)»

یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در راستا و با الگوبرداری از اربعین می‌تواند در دستور کار حلقه‌های میانی قرار گیرد این است که در خارج از حوزه جغرافیایی کشور عراق نیز فعالیت‌های اربعینی گسترش داده شود. طرح «الی اصحاب الحسین (علیهم‌السلام)» اصفهان از نمونه‌های موفق این زمینه بوده که وظیفه پشتیبانی و تسهیل در عرصه خدمت‌رسانی اربعین در داخل کشور را بر عهده داشته و بالغ بر ۳۰۰ موکب با این طرح همراهی کرده‌اند.

موفقیت این طرح در استان اصفهان زمینه‌ای برای الگوبرداری دیگر استان‌ها از آن را ایجاد کرده است و باتوجه به توفیق خادمین طرح، ایفای نقش ستادی این عزیزان برای استان‌های دیگر دور از دسترس نبوده و شرایط و ظرفیت این امر جهت گسترش آن در بُعد ملی وجود دارد.^۲

۱. جناب آقای فرید حسن پور: ۰۹۱۴۳۰۳۵۰۱۵

۲. جناب آقای صافی: ۰۹۱۳۸۰۹۲۰۰۸

پویش‌ها و کار ویژه‌ها

۱. پویش نایب الشہید
۲. پویش جای پای یار
۳. گروه سرود عشاق المہدی ﷺ
۴. مجموعہ موکب بزرگ شہر کنگاور
۵. فعالیت کودک و نوجوان در اربعین
۶. خیمہ تخصصی قرآن
۷. طرح إلى أصحاب الحسين

موکب چهارم: جهاد تبیین

موضوع: هسته‌های نصرت ولی عصر علیه السلام

با حضور:

- حجت‌الاسلام محمد جواد رهبر
- هانی ایران منش
- سید عبدالمطلب موسوی
- سعید صفایی

امروزه، خادمی در مسیر اربعین، نگاهی فراتر از خدمت‌رسانی به زوار را می‌طلبد و فرصت شایسته‌ای است تا با نگاهی دقیق‌تر به مسئله اربعین نسبت به حضور تاریخی حضرت زینب علیها السلام و امام سجاد علیه السلام در این مسیر توجه ویژه‌تری داشته باشیم. اگر تبیین و حرکت صحیح از سوی حضرت زینب علیها السلام رخ نمی‌داد، نه چیزی از شهادت امام حسین علیه السلام و یارانش باقی می‌ماند و نه

حتی چیزی از اسلام باقی می ماند؛ لذا پیوند میان تبیین زینبی و زیارت و همچنین احتراز از تمرکز بیش از حد بر روی آب و نان زائرین، از بحث های مهم و جدی در حوزه اربعین به شمار می رود. از ابتدای خلقت حضرت آدم تا کنون، جدال میان حق و باطل از سنت های قطعی الهی بوده و قسمت بزرگی از جنگ میان حق و باطل، جنگ تبیین و روایت گری می باشد. هر جا پای انبیاء و اولیای الهی به میان آمده، ابزار هدایت گری آنان در تبیین و روشنگری بوده و در مقابل نیز دشمن از طریق ابزار ضد تبیین و روایت گری گمراه کننده، در صدد انحراف مسیر حق بوده است. این جنگ تا جایی اهمیت پیدا کرده است که با نگاه به وقایع مهم تاریخ درمی یابیم که بخش اعظمی از روش مبارزاتی دشمن بر علیه جبهه حق در همین بستر رخ داده است؛ تا جایی که پس از شهادت حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در محراب مسجد، نمازخواندن حضرت برای مردم شام تعجب برانگیز بود! در واقعه کربلا نیز با وجود چندین هزار نامه امضا شده از سوی مردم کوفه، با روایت گری غلط از سوی دشمن، همین مردم با زبان روزه و نیت تقرب، فرزند پیامبر را به شهادت رساندند و اهل بیت ایشان را به اسارت برده و با روایت دروغین، آنها را خارجی معرفی کردند! بنابراین، عدم توجه به این مسئله، خسارت های جبران ناپذیری را متوجه جامعه شیعیان خواهد کرد. نباید صرفاً منتظر امدادهای غیبی یا انجام کار از سوی حضرت ولی عصر (علیه السلام) بود؛ بلکه بر زمین ماندن رسالت جهاد تبیین از سوی شیعیان، علاوه بر تأخیر در ظهور حضرت، شکست

در برابر هجمه‌های بی‌امان دشمنان را نیز به دنبال خواهد داشت؛ لذا با این اهمیت و ضرورت جهاد تبیین، به چستی و برخی از ابعاد آن می‌پردازیم:

مقام معظم رهبری، جهاد تبیین را بستر تقابل با دشمن معرفی می‌کنند؛ براین اساس، هر کار فرهنگی را نباید به این مقوله مرتبط دانست. این بستر را باید تقابل با دشمنی دانست که با خوی استکباری خود، به دنبال استعمار و استثمار جوامع است. این استعمار، در سه بخش «کهن»، «نو» و «فرانو» قابل دسته‌بندی است: استعمار کهن را در زمان گذشته مشاهده می‌کنیم که با قتل و غارت مستقیم، به دنبال سلطه بر کشورها بودند. استعمار نو با به‌کارگیری فردی از خود جامعه هدف و همسو با نظام استعمارگر، به کسب منافع از آن جامعه انجام می‌شد. مانند هند، قاجار، پهلوی و بسیاری دیگر از کشورها. اما اکنون، دشمن وارد صحنه سوم استعمارگری خود شده و آن استعمار فرانو است. در این نوع استعمار، دشمن با تسخیر قلب و فکر مردم به‌وسیله حصر تبلیغاتی و روایت غلط، کار خود را به‌وسیله همان مردم به سرانجام می‌رساند؛ بنابراین، حکم وجوب فوری جهاد تبیین از سوی ولی فقیه، امری است که از آنچه در اذهان است جدی‌تر بوده و عدم توجه به آن، خسارت‌های بسیاری را در چندین سال اخیر متوجه این نظام کرده است.

در این راستا به ۹ راهبرد اساسی جهاد تبیین بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری باید توجه نمود که در این مقال، به سه مورد آن اشاره می‌شود:

پس از توجه به راهبردهای جهاد تبیین می‌بایست اقدامات سلبی (پدافندی) و ایجابی (آفندی) آن مانند معنویت و افول غرب مدنظر قرار گیرد. در این راستا، مقام معظم رهبری ابزار دشمن را در هنر، رسانه، فضای مجازی و جریان خبری معرفی کرده و نسبت به ایجاد جنگ نامتقارن در این تقابل تأکید داشته‌اند. پیروزی در این جنگ نامتقارن، منوط به استفاده از تجمعات ملی، مذهبی و سیاسی (مانند اربعین، محرم، نیمه شعبان و...) است؛ چراکه دست دشمن از این تجمعات، کوتاه بوده و فرصت خوبی است که نسبت به تبیین در این بستر اهتمام جدی داشت. اربعینی را که از منظر روایات، یکی از نشانه‌های ایمان شمرده شده است، باید از بهترین فرصت‌هایی دانست که در بستر آن می‌توان فرمان این جنگ را در دست گرفت؛ لذا با هم‌فکری جمعی از دغدغه‌مندان این مسئله، طرحی تهیه گردیده که شامل ابزار، محتوا و روش‌های جهاد تبیین بوده و در قالب یک دوره به جهادگران این عرصه ارائه می‌شود. با سازماندهی و ایجاد یک شبکه منسجم می‌توان هدف از این طرح را در سه بخش عنوان کرد:

✱ باز کردن بخشی از گره‌های ذهنی مردم

✱ پاسخ به سؤالات مخفی اذهان مردم

۱. جهت دریافت سند کامل آن به دبیران استانی مراجعه شود.

✽ ایجاد مخاطب جدید برای ایام غیر اربعین^۱
خدمتگزارانی که ظرفیت و دغدغه این عرصه از جهاد را در خود مشاهده می‌کنند، اربعین را
بهترین فرصت ورود به این کارزار می‌دانند؛ لذا جهت توفیق هرچه بیشتر و به سرانجام رساندن
رسالت انبیاء و اولیای الهی در تبیین و روشنگری، باید تمامی ظرفیت خود را به میدان آورده و
در کنار آن از انتقال تجارب نیز غفلت نکنند.

۱. ارائه طرح توسط حجت الاسلام و المسلمین محمد جواد رهبر.

جهاد تبیین

۱. اهمیت تبیین زینبی در قیام عاشورا
۲. خسارت‌های زیان‌بار عدم توجه به جهاد تبیین
۳. جهاد تبیین، بستر تقابل با دشمن
۴. بازکردن بخشی از گره‌های ذهنی مردم
۵. پاسخ به سؤالات مخفی اذهان مردم
۶. ایجاد مخاطب جدید برای ایام غیر اربعین

کتابخانه رایگشاپسوی کرمان
شبانه (شبکه افق، فضای مجازی)
پنجروزل رایگشاپسوی کرمان
شبانه
(شبکه افق، فضای مجازی)

موکب پنجم: پنجره دل را بگشا به سوی کربلا

موضوع: رسانه (شبکه افق، فضای مجازی)

با حضور:

• حجت الاسلام سید محمد صادق آرمان
• محمد حسین کشکولی

بسیار خواننده و شنیده ایم که آنچه کربلا را در تاریخ ماندگار کرده و اسلام را بیمه نمود، حرکت رسانه ای حضرت زینب علیها السلام و امام زین العابدین علیه السلام با محتوای تبیین و روشنگری بود. ادامه این مسیر به انحاء مختلف و با دشواری های بسیار در طول زمان در مکان های مختلف توسط معصومین و شیعیان و تشکیلات آنها انجام گرفت و اکنون این رسالت بر دوش مردمان عاشق پیشه حضرت سیدالشهدا علیه السلام است که با نعمت ظرفیت الهی اربعین می توانند نام و راه حسین علیه السلام را به گوش

جهانیان برسانند. هرچند کار برای کسب رضای الهی صورت می‌گیرد، اما رسالت اثرگذاری و رساندن ندای حضرت سیدالشهدا علیه السلام به گوش جهانیان منافاتی با آن نخواهد داشت. براین اساس، نقش مهم رسانه در بستر اربعین، امری بدیهی است که لازم است در مورد این موضوع و مشکلات پیش روی خادمین رسانه‌ای گفت‌وگوی مفصلی انجام گیرد تا با بررسی نظرات و تجربیات عزیزان بتوان این مسیر قدسی را هموارتر نمود. ذیلاً به برخی از این نظرات و تجربیات مطرح شده می‌پردازیم:

* تمرکز رسانه‌های تلویزیونی بر مواکب مطرح و بزرگ در مکان‌های مختلف ایران و عراق را باید از اشکالات بزرگ پوشش رسانه‌ای دانست. مسیر پیاده‌روی اربعین در ایران و عراق، مملو از خدمت‌رسانی‌های کوچک و بزرگی است که ظرفیت قرارگیری در قاب تصویری رسانه در آنها وجود دارد. کم نیستند مواکبی که از جنبه‌های مختلف، چیزی از دیگر مواکب‌های مطرح کم ندارند. اتفاقاً عظمت و بزرگی اربعین را نه در فعالیت‌های بزرگ، بلکه باید در خدمت‌رسانی آن پیرزنی دید که با داستان خالی عاشقانه به زائرین خدمت می‌کند؛ لذا عدم توجه به سختی‌های این مسیر و تمرکز پوشش رسانه‌ای به مزیت‌ها و سایر خدمت‌رسانی‌ها و مواکب دیگر را باید از نقص‌های رسانه‌کنونی دانست و باید نسبت به آنها توجه بیشتری داشت.^۱

۱. جناب آقای حامد عبدالملکی از شهرستان کنگاور.

* توجه به خدمت‌رسانی مردمی و مساعدت به موکبی که از امکانات و تجهیزات کافی برخوردار نیستند از جمله کارهایی است که می‌تواند در این عرصه صورت گیرد. قریب به اتفاق دوربین‌هایی که فضای اربعین را پوشش می‌دهند، متعلق به دولت و کارهای دولت در اربعین بوده و زحمات و تلاش‌های بسیاری که از سوی مردم صورت می‌گیرد در قاب دوربین آنها تقریباً هیچ جایگاهی ندارد؛ بنابراین پوشش رسانه‌ای زحمات مردم و همچنین در اختیار گذاشتن تجهیزاتی که موکب‌های مردمی بتوانند تصویری از فعالیت‌های خود را به ثبت برسانند، از دیگر دغدغه‌های موجود می‌باشد.^۱

* آنچه در کنار بسیاری از خدمت‌رسانی‌های صورت‌گرفته در موکب‌ها موجب شده تا پس از سال‌های متمادی هنوز صحنه اربعین برای بسیاری از مردم دنیا ناشناخته باشد، عدم استفاده از ظرفیت رسانه است. بنای این امر مهم را باید در شبکه‌سازی و ارتباط با رسانه‌های مردمی در سراسر دنیا دانست. استفاده از ظرفیت جوانان کاردان، مستعد و علاقه‌مند می‌تواند در این زمینه اثرگذار باشد.^۲

* آنچه در میان مشکلات انبوه و دغدغه‌های ناشی از عدم وجود فضای رسانه‌ای برای خادمین مردمی اربعین می‌بایست مدنظر قرار گیرد، «خودکفایی» در حوزه کار رسانه‌ای

۱. جناب آقای حمد قدری از استان ایلام.

۲. جناب آقای ناصر نصر از شهر درچه استان اصفهان.

است. بدین معنا که نباید منتظر ورود دستگاه‌های دولتی و مردمی دیگر بود؛ بلکه استفاده از ظرفیت‌های حداقلی مانند گوشی موبایل می‌تواند یاری‌گر عزیزان در این امر باشد. به اشتراک‌گذاری تصاویر و فیلم‌های خود در بستر پیام‌رسان‌ها و صفحه‌های مجازی از جمله اموری است که می‌تواند تا حدودی خلأ پوشش رسانه‌ای را برای خادمین رفع نماید.^۱ * از جمله نواقصی که متوجه کار رسانه‌ای اربعین است، این است که محتوای تولید شده رسانه‌ای اربعین، از مخاطب مشخص و معلومی برخوردار نیست! تولید محتوای ویژه نوجوانان، جوانان، بانوان، قشر خاکستری و... از ضروریات کار رسانه‌ای برای اربعین است. چگونگی همراه نمودن مردمی که در فضای اربعین قرار ندارند، از جمله مسائلی است که حل آن، نیازمند هوشمندی و هم‌فکری در ارائه برنامه‌های دقیق جهت آشنا نمودن این قشر از مردم با فضای اربعین است. به‌عنوان نمونه می‌توان از طرح اجرا شده توسط برخی از دانشجویان نام برد که طبق آن، زائرین می‌توانند در بستر یک مسابقه، تصاویر حضور خود در اربعین را با غیر زائرین به اشتراک گذاشته و توسط آنها داوری شود و به آثار برگزیده جوایزی اهدا گردد. ایجاد بستر مجازی مناسب جهت ارسال آسان محتواهای تولید شده توسط خادمین و زائرین از جمله ضروریات این دغدغه به شمار می‌رود.^۲

۱. جناب آقای عرفان منش، فعال رسانه ای از استان قم.

۲. جناب آقای طاهریان از شهرستان کنگاور.

* از دیگر پیشنهادات مطرح شده در زمینه کار رسانه‌ای، توجه به سه نکته در تولید محتوا توسط گوشی موبایل می‌باشد: اول، تهیه تصاویر و فیلم‌های عمودی، جهت استفاده در صفحات شخصی و وضعیت‌های برنامه‌های مجازی است. دوم، ثبت تصاویر خدمت‌رسانی موبک‌ها از ابتدا تا انتهای آن است که می‌تواند برای ارائه در هر مکان و زمانی کاربرد داشته باشد. نکته سوم، ناظر به برخی از مسائل و سوء تفاهم‌های موجود در عرصه خدمت‌رسانی اربعین است که دید منفی برخی از مردم نسبت به جمع‌آوری مبالغ مربوط به مواکب از جمله آنها به شما می‌رود. لذا با ثبت تصاویر از تمامی روند خدمت‌رسانی می‌تواند در حل و فصل این‌گونه مسائل مفید اثر واقع شود.^۱

خودکفایی و عدم چشم‌داشت نسبت به یاری رسانه‌های دیگر (اعم از صداوسیما و رسانه‌های مردمی) در کنار ارتباط خادمین مردمی رسانه با یکدیگر از طریق رابطین استانی خود، از بهترین راه‌های موفقیت در کار تشکیلاتی و شبکه‌ای در این حوزه می‌باشد. همین امر، خادمین را به ایجاد شبکه رسانه‌ای قدرتمند اربعینی سوق خواهد داد. شبکه‌ای که می‌تواند هم از ساختار سازمانی بهره‌مند باشد و هم ارتباط شبکه‌ای و مردمی صرف را به دنبال داشته باشد. این ارتباطات رسانه‌ای، راه را برای آشنایی و ارتباط با مواکب‌های رسانه‌ای باز کرده و استفاده از این ظرفیت‌های باارزش را فراهم می‌آورد.

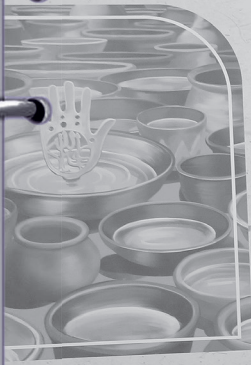
۱. جناب آقای حمیدرضا رهی از شهرستان نجف‌آباد.

پنجره دل را بگشا به سوی کربلا

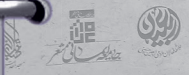
۱. نمایش سختی‌ها در کنار مزیت‌ها
۲. اهمیت گسترده‌ی فعالیت رسانه اربعین
۳. حضور فعال تر مردم نسبت به مسئولین
۴. شبکه‌سازی رسانه‌ای اربعین
۵. ارتباط با رسانه‌های مردمی در سراسر دنیا
۶. جهانی کردن اربعین با فعالیت و کثرت تولیدات
۷. توجه ویژه به مخاطب خاص از نظر سن و جنسیت
۸. تفکر برای تولید محتوا
۹. همراه کردن جاماندگان اربعین با ابزار رسانه
۱۰. تلفن همراه، رسانه تولید محتوا
۱۱. استفاده از ظرفیت مواکب رسانه‌ای
۱۲. ایجاد موبکب رسانه‌ای در هر استان

مواكب گفتمگووه
اشتراک‌گذاری طرح‌ها و ت...

دیده بان
رصد، شناسایی
اطلاعات، سامانه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

موکب ششم: دیده‌بانی اربعین

موضوع: رصد، شناسایی، آمار و اطلاعات، سامانه‌های ملی

با حضور:

- حجت‌الاسلام سید مطهر علیزاده
- سید مهدی موسوی
- شعبیب عسکری
- حجت‌الاسلام علی فرهادی
- دکتر دوائی
- حجت‌الاسلام شریعتی
- برادر خاکی مقدم

ناگفته پیداست که در طول تاریخ، پیروزی هر جبهه‌ای (اعم از حق و باطل) جز با سازماندهی و گردآوری تشکیلات دقیق میسر نبوده است. این تشکیلات، با برخورداری از اطلاعات دقیق از جبهه خود و دشمن و همچنین هماهنگی مستمر بخش‌های مختلف، نقش مهمی در

ظرفیت‌سازی و بسترسازی تشکیلاتی ایفا می‌کند؛ لذا موضوع رصد و شناسایی که در جهت کسب آمار و اطلاعات صحیح و دقیق مطرح می‌شود، از اولویت‌های جبهه مردمی اربعین در امر موکب‌داری و کاروان‌بری محسوب می‌گردد. این امر، در استفاده از ظرفیت‌های متقابل و رفع نواقص و مسائل پیش‌رو می‌تواند کمک‌حال خادمین اربعینی قرار گیرد. از این رو، در این بخش به مهم‌ترین مواردی که در استحکام تشکیلات مطلوب اثرگذار هستند اشاره می‌شود:

- * ایجاد یک قرارگاه و سامانه و مرکز اطلاعات که از تمامی ظرفیت‌های مواکب اطلاع داشته باشد و بتواند موکب‌ها را جهت استفاده از ظرفیت‌های یکدیگر به یکدیگر متصل کند.
- * ایجاد یک نهاد یا سازمان مرکزی که مشرف بر کاروان‌برها باشد و ضمن شمارش و احصاء آن‌ها، قدرت بر کنترل آن‌ها داشته باشد.

- * ارتباط فعالین اربعین مستقر در شهرها و استان‌های مختلف، خصوصاً شهرها و استان‌های مرزی تا اخبار، نکات، مسائل و رخدادها را به یکدیگر منتقل کنند.
- * ایجاد یک نهاد و شبکه اطلاع‌رسانی امری ضروری است. نحوه اجرای این عملیات بدین‌گونه است که ابتدا نماینده‌هایی از هر استان یا شهر معرفی می‌شوند و سپس اپلیکیشنی در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد که امکان این را فراهم می‌کند تا گزارشات را در لحظه از آن‌ها تحویل بگیرد و به اتاق وضعیت منتقل کند و در آنجا فرایند دسته‌بندی و صحت‌سنجی و تکمیل خبر انجام می‌شود. سپس در مرحله بعد، بحث پیگیری و مطالبه‌گری مطرح می‌شود.

دیده‌بانی اربعین

۱. ایجاد قرارگاه و سامانه و مرکز اطلاعات
۲. ایجاد نهاد یا سازمان مرکزی مشرف بر کاروان‌پرها
۳. انتقال اخبار توسط فعالین اربعین مستقر در شهرهای مختلف
۴. ایجاد نهاد و شبکه اطلاع‌رسانی

همه جا از تو دم می زدم
تبلیغ
(تشفیل های تبلیغی)

سازمان تبلیغاتی

موکب هفتم: همه جا از تودم می‌زنم

موضوع: تبلیغ (تشکل‌های تبلیغی)

با حضور:

- حجت‌الاسلام مهدی ارتقایی
- حجت‌الاسلام محمد جواد اشرفی
- حجت‌الاسلام محمد سعیدی پور

مسیر کنونی پیاده‌روی اربعین حسینی را کسانی جز علما و روحانیون در سالیان گذشته احیا نکردند. حفظ این سنت حسنه و معرفت‌افزا نیز جز با مشارکت و محوریت حضور علما در این مسیر، میسر نخواهد بود تا علاوه بر افزایش قدرت این واقعه و فراهم نمودن زمینه‌سازی تمدن نوین اسلامی، از خطرات و هجمه‌های همه‌جانبه دشمنان نیز مصون بماند؛ لذا اهمیت و

حساسیت حضور تشکیلاتی طلاب و علمای متفکر، اثرگذار و ولایت مدار کمتر از خدمت‌رسانی در امور تدارکاتی نخواهد بود.

چگونگی خدمت تبلیغی موکب‌داران به‌عنوان شبکه مبلغین از جمله مسائل و اولویت‌های اربعین محسوب می‌گردد. تشکل فراگیر گروه‌های تبلیغی^۱ مرتبط با بعثه مقام معظم رهبری، طرح و برنامه‌ای را جهت اقدام در عرصه اربعین مدنظر قرار داده است که ساماندهی، آموزش و اعزام مبلغین روایتگر و عالم در قالب نقشه‌خوانی و پرده‌خوانی و در گروه‌های دونفره را شامل می‌شود که این امر، با دریافت تجهیزات و امکانات نوین تبلیغی نظیر پروژکتور و لپ‌تاپ انجام می‌گیرد. در این راستا، سعی هم بر این بوده که کیفیت کار تبلیغی، با تمرکز بر دو یا سه نقطه از شهرهای عراق برقرار باشد.

مخاطبینی که در مسیر پیاده‌روی اربعین حضور دارند را نباید به یک چشم نگریست؛ بلکه سطح آشنایی و فهم آنها از اسلام، زیارت، انقلاب، اربعین، اماکن مقدسه و... بسیار متفاوت بوده و میزان جذابیت هر یک از این موضوعات برای آنها نیز تفاوت بسیاری دارد؛ بنابراین حضور مبلغینی که نسبت به ابعاد مختلف آگاهی داشته باشند از ضروریات کار تبلیغی اربعین به شمار می‌رود.

۱. طرح «سدرۃ‌المنتهی».

اعزام مبلغین از سوی سازمان تبلیغات اسلامی، از دیگر اقدامات مهم فعالیت‌های تبلیغی در ایام اربعین است که در دو مرز چذابه و شلمچه انجام می‌گیرد. حضور مبلغین در این مواکب در قالب اقامه نماز، بیان احکام، سخنرانی و روضه است. همچنین همراهی مبلغین با مواکب و کاروان‌های زیارتی که از شهر مبدأ به عتبات مشرف می‌شوند، از برنامه‌های تشکل فراگیر گروه‌های تبلیغی در این ایام به شمار می‌رود. پیشنهاد می‌شود موکب‌داران نسبت به گزینه اخیر (همراهی مبلغین با موکب‌داران و کاروان‌بران) توجه بیشتری داشته باشند تا با همراهی یک مبلغ، از آثار و برکات حضور ایشان در ابتدا تا انتهای خدمت‌رسانی بهره‌مند گردند.

آنچه در رابطه با مطالب فوق باید در نظر داشت این است که بهره‌مندی از مبلغین در ایام اربعین، نباید تنها به شهرها و مواکب خاصی تعلق گیرد. درحالی‌که علاوه بر مرزهای شلمچه و چذابه، مرزهای دیگر و همچنین مسیر پیاده‌روی نیز به شدت به حضور مبلغین نیاز دارند. شرط این حضور را نیز باید در ارتباط دقیق با موکب‌داران عنوان کرد تا از مشکلات احتمالی جلوگیری شود.

گفتنی است، حضور یک مسئول فرهنگی در هر موکب از ضروریات فعالیت‌های مواکب است؛ چرا که خدمات موکب‌ها نباید منحصر به تهیه خوراک زائرین باشد. در این میان، تهیه و ارائه بسته‌های فرهنگی توسط نهادهای تبلیغی از نیازهای مهم مواکب به شمار می‌رود و می‌تواند شامل تمامی محتواهای مورد نیاز سفر اربعین و محتواهای معرفتی باشد.

فعالیت تبلیغی مبلغین رانه به معنای خاص؛ بلکه باید به معنای عام آن در نظر گرفت. بدین معنا که ایام اربعین که موقعیتی منحصربه‌فرد محسوب می‌شود، فرصتی برای حضور حجم وسیعی از زائرینی است که می‌بایست ابعاد مختلف فکری، فرهنگی، اجتماعی و غیره این زوار از سوی مبلغین در قالب طرح‌ها و برنامه‌های متنوع در نظر گرفته شود. همچنین مبلغین باید این آمادگی را در خود فراهم نمایند تا بتوانند در طول مسیر، مسائل مهم و ناخودآگاه زائرین را حل و فصل نمایند.

از مهم‌ترین مشکلات موجود در زمینه تشکل فراگیر تبلیغی اربعین، عدم تعامل و انسجام مدیریتی میان نهادهای تبلیغی است. توضیح آنکه هر یک از نهادهای تبلیغی اعم از حوزه علمیه، سازمان تبلیغات اسلامی، کمیته فرهنگی ستاد اربعین کشور، مرکز خدمات و... با وجود برنامه‌های مدوّن خود جهت حضور مبلغین خود در عرصه اربعین، ارتباط، هماهنگی و مشارکت تبلیغی منسجمی میان آنها برقرار نمی‌باشد و این روند، خطر موازی‌کاری را به دنبال خواهد داشت. راه‌حل این مسئله را باید در طول سال و با مرجعیت واحد، وحدت رویه و همراهی نهادهای تبلیغی دید که متأسفانه همین بایسته‌ها جزو خلأهای مهم این مسئله به شمار می‌رود. از دیگر مشکلات موجود باید به حضور ضعیف روحانیون در مسیر پیاده‌روی اربعین اشاره کرد. این ضعف، در اوقات منتهی به نماز در مواكب و همچنین ارتباط ضعیف با مردم در این مسیر به وضوح قابل مشاهده است؛ بنابراین توجه به اهمیت حضور فعالانه و پرنگ در مسیر

باید در اولویت برنامه‌ریزی تشکیلات تبلیغی قرار گیرد. طرح «هر موکب، یک مبلغ» می‌تواند در رفع این دغدغه (به شرط استفاده از مبلغین توانا) تا حدود بسیاری مفید اثر واقع گردد.

حضور مبلغ می‌تواند به دو صورت «چهره‌به‌چهره» و «گروهی» انجام گیرد. هر دو صورت از ضروریات شیوه کار تبلیغی هستند که هر یک، آثار و برکات خاص خود را خواهد داشت. تبلیغ چهره‌به‌چهره باید از سوی مبلغین مبتکر انجام گیرد تا در مواجهه با هر مسئله‌ای بتوانند بهترین عملکرد و پاسخ را ارائه دهند. تبلیغ گروهی نیز به صورت گروه‌های چندنفره و ایجاد حلقه‌های معرفتی در مسیر پیاده‌روی می‌تواند صورت گیرد. در این میان، خطر حضور جریان‌ات انحرافی در مسیر و اماکن زیارتی، حضور فعالانه و عالمانه مبلغین در این ایام را بیش از پیش واجب‌تر می‌کند.

این حضور اثرگذار مبلغین با انجام مقدماتی نظیر شناسایی، آموزش، هماهنگی، پشتیبانی، انتقال تجربیات و... و با ایجاد سازوکارهای تشکیلاتی در قالب همایش یا تجمعات مبلغین با سهولت انجام می‌پذیرد. انجام این مقدمات هم نباید به هفته‌های منتهی به ایام اربعین محدود شود که در این صورت کارایی مورد انتظار را نخواهد داشت. بلکه می‌بایست در طول سال و سازماندهی مبلغین، به این مهم توجه کرد. هرچند برنامه‌ریزی برای امور تبلیغی در داخل کشور و در شهرهای مختلف برای زیارت‌نرفته‌ها از دیگر کارهایی است که می‌توان جهت ایجاد فضا و حال و هوای اربعین در شهرهای مختلف اقدامات مؤثری انجام داد.

همه جا از تو دم می‌زنم

۱. ساماندهی و آموزش و اعزام مبلغین
روایت‌گر
۲. اعزام مبلغ به مرزهای جذابیه و شلمچه
۳. همراهی مبلغین با موکبین و کاروان‌های
زیارتی
۴. ارتباط‌گیری مبلغین و موکب‌داران
۵. حضور مسئول فرهنگی در هر موکب
۶. تهیه بسته فرهنگی آداب سفر و زیارت
اربعین
۷. انسجام بین نهادهای اعزام مبلغ
۸. حضور مبلغ در جمع‌های مردمی و تبلیغ
چهره به چهره
۹. حضور گروهی مبلغین
۱۰. همایش و تجمع مبلغین جهت انتقال
تجربیات مبلغین
۱۱. برنامه‌ریزی مبلغین برای جاماندگان
اربعین
۱۲. اصلاح موازی‌کاری و عدم هماهنگی
نهادهای اعزام مبلغ
۱۳. ایجاد دغدغه برای نسبت به تبلیغ
در اربعین

شرکت گنجای پارساها و تجربات اربعین

اقتصاد موکب

شرکت گنجای پارساها و تجربات اربعین

اقتصاد موکب

(تامین هزینه های موکب)

موکب هشتم: شکر خدا که نان شب ما حسین شد

موضوع: اقتصاد مواکب (تأمین هزینه‌های موکب)

با حضور:

• حمیدرضا مقصودی

• حجت‌الاسلام حمزه معلی

دغدغه‌های اقتصادی ناظر بر خدمت‌رسانی در ایام اربعین، از مهم‌ترین مسائلی است که برای هر خانواده و تشکل از اهمیت بسیاری برخوردار است. تأمین هزینه‌های موکب‌داری و حتی خدمت‌رسانی یک خانواده در این ایام، مسئله‌ای است که حل آن، نیازمند تفکر، خلاقیت، برنامه‌ریزی و همکاری مجاهدانه است. بسیاری از هیأت‌ها در جای‌جای این سرزمین، از الگوها و مدل‌های مطلوبی جهت اشاعه فرهنگ ایثار در قالب‌های مختلف بهره‌مند هستند که

اشتراک‌گذاری آنها می‌تواند در فرهنگ‌سازی اقتصاد کارآمد اربعینی نقش بسزایی ایفا نماید؛ لذا در ادامه به برخی از تجربیات و نظریات در این زمینه اشاره می‌گردد.

قلوب مستعد و پاک کودکان و نوجوانان، بیش از هر عاشقی پذیرای عشق و شور حسینی است و براین اساس، آثار و برکات کار مخلصانه آنها برای حضرت سیدالشهدا علیه السلام با کارهای دیگری که در این مسیر انجام می‌گیرد، قابل‌قیاس نخواهد بود. دستان بزرگ این عاشق پیشگان کوچک، هرچند با برپایی خیمه کوچک و چادری خود، گره‌های بسیاری از مشکلات را بازکرده و خواهد کرد. چه بسیار کودکان و نوجوانانی هستند که با پس‌انداز دریافتی‌های روزانه، هفتگی و ماهانه خود در قلک‌های کوچکشان، در طول یک سال مبلغی را برای هزینه در مسیر محرم و اربعین حسینی جمع‌آوری کرده و با تمام وجود، خرج خدمت‌رسانی در این ایام می‌کنند؛ لذا با گسترش این طرح در میان هیأت‌ها و مساجدی که با این عزیزان تعامل و ارتباط دارند، می‌توان از یک سو علاوه بر جمع‌آوری بخشی از هزینه‌های خدمت‌رسانی، از آثار و برکات آن نیز بهره‌مند شد و از سوی دیگر، با مشارکت خانواده‌ها در این پویش، به این امر خیر ضریب بیشتری داد و فرهنگ پس‌انداز برای اربعین حسینی را نهادینه کرد.

استفاده از ظرفیت هیأت‌ها و مساجد، از پیشنهادهاتی است که در برخی از مناطق تجربه خوبی را به دست آورده است. از این طریق، افرادی که توانایی در اختیار گذاشتن برخی از دارایی خود برای خدمت‌رسانی در اربعین را دارند، می‌توانند در این امر پرخیروبرکت، با

هر کم و کیفی که امکان‌پذیر است مشارکت نمایند. به‌عنوان مثال، افرادی که صاحب املاک تجاری، زمین کشاورزی، باغ، و امثال آن هستند، می‌توانند درصدی از درآمد خود را به زائرین اباعبدالله علیه السلام اختصاص دهند. هرچند ترغیب مردم توسط مسئولین جهت مشارکت در چنین امور خیریه‌ای، اثرگذاری بیشتری را به دنبال خواهد داشت! اختصاص مقدار کمی از حقوق افراد صاحب درآمد به خدمت‌رسانی اربعین از دیگر پیشنهادات تجربه شده و مشابه این طرح است. به‌عنوان مثال می‌توان یک دوازدهم از حقوق و درآمد ماهیانه (اندازه حقوق یک ماه در سال) را به این امر اختصاص داد که با مشارکت هر چه بیشتر مردم در این طرح، آورده بیشتری را برای خدمت‌رسانی به همراه خواهد داشت.

از دیگر طرح‌های تجربه شده می‌توان به دریافت مبلغ کوچکی از مردم، در هر ماه اشاره کرد که طبق این پیشنهاد، عددی را جهت مشابهت آن با یکی از اعداد مقدس (مانند ۱۸ هزار تومان، به نیت سن مبارک حضرت زهرا علیها السلام و یا ۴۰ هزار تومان به نیت اربعین حسینی) باتوجه به توانایی اقتصادی مردم آن محله مشخص کرده و مطابق با آن، مبلغ موردنظر را هر ماهه از مشارکت‌کنندگان دریافت می‌کنند. این مبلغ شاید در ظاهر، مبلغ کوچکی به نظر آید؛ لکن با تجمع آن توسط افراد بسیاری از مشارکت‌کنندگان و جمع آن در طول یک سال، می‌توان به مبلغ

۱. جناب آقای قهوه‌چیان از شهرستان مراغه.

قابل توجهی دست یافت. اطلاع رسانی و افزایش مشارکت کنندگان نیز به نحوه ارتباط گیری با مخاطبین و فعالیت در فضای مجازی بستگی خواهد داشت.^۱

مشارکت و تعامل با برادران عراقی در امر موکب داری و خدمت رسانی اربعین آورده خوبی را برای هزینه های مربوطه به عمل خواهد آورد. طبق این تجربه، علاوه بر زمینه سازی تعامل اقتصادی با برادران عراقی، بستر مناسبی برای تسهیل گری مالی در خدمت رسانی اربعین ایجاد خواهد شد.^۲

از آنجا که «گوشت» بالاترین میزان اقلام مصرفی در مسیر اربعین را تشکیل می دهد و قیمت بالاتری نسبت به باقی اقلام دارد، پیشنهاد می شود شهرستان هایی که از نعمت بیشتر باران و آب و هوای مناسب تری برخوردار هستند، تعامل با دامداری ها جهت دریافت حداقل یک رأس بره در طول یک سال برای هزینه در اربعین حسینی را در برنامه های اقتصادی خود قرار دهند. همچنین صحبت و دریافت خدمات از باربران عزیز جهت اختصاص یک مرتبه بار خود در طول یک سال برای مواکب از تجربیات خوبی است که مدل مناسبی را در این راستا ارائه می دهد.

از سوی دیگر، مشارکت دادن بانوان در این امر را به هیچ عنوان نباید دست کم گرفت. بر اساس تجربه برخی از فعالان عرصه اربعین، آورده حاصل از مشارکت بانوان در اهدای لوازم ارزشمند (هرچند غیر قابل استفاده) خود، بسیار بیشتر از ماحصل مشارکت آقایان بوده است! ترغیب این

۱. جناب آقای سروستانی از خوزستان.

۲. جناب آقای احمدپور از مشهد مقدس.

افراد از طرق مختلفی نظیر تقدیر و تشکر در محافل و حفظ و ارتقای کرامت اجتماعی خیرین در طول سال می‌تواند در مشارکت بیشتر کیفی و کمی آنها در بستر اربعین تأثیرگذار باشد.^۱ اربعین، زمینه‌ساز تمدن نوین اسلامی است؛ لذا اقتصاد اربعینی، نباید تنها در مسائل فوق‌خلافه گردد. بلکه اقتصاد اربعینی دارای ظرفیتی است که توانایی نجات اقتصاد کشور در آن به وضوح مشاهده می‌شود. با نگاهی دقیق‌تر به رویداد اربعین از منظر اقتصادی در می‌یابیم که با حضور ۲۰ میلیونی‌ترین در این مسیر و تأمین مطلوب اقتصادی این تعداد نفرات به مدت یک هفته (به‌طور میانگین) از جنبه‌های مختلف خوراک، عمران، ساخت‌وساز، بهداشت و درمان و... حجم بسیار بالایی از هزینه را برای مدیریت آن می‌طلبد! آن هم رویدادی که از فقیرترین قشر تا متمول‌ترین آنها در آن حضور پیدا می‌کنند و به‌صورت برابر از این بستر استفاده می‌کنند. بر اساس فرمایش مقام معظم رهبری مبنی بر معنوی بودن اقتصاد، به این نکته رهنمون می‌شویم که زمینی‌ترین زندگی انسان‌ها (اقتصاد و پول) را به آسمانی‌ترین عرصه زندگی آنها (ولایت معصومین علیهم‌السلام) متصل کرده و زندگی میلیون‌ها نفر را تأمین می‌کند؛ لذا مدل الگویی اقتصاد اربعین، بهترین نمونه‌ای است که به ما نشان می‌دهد در طول سال نیز می‌توان اقتصاد یک جامعه را به بهترین نحو مدیریت کرد. تفکر و استخراج مدل مطلوب اقتصادی از بستر اربعین، می‌تواند

۱. جناب آقای کارگران از شهرستان ابرکوه.

ما را به این مهم رهنمون سازد. همچنان که دانشگاه هاروارد آمریکا با تیمی متشکل از ۱۷ نفر در این رویداد حضور پیدا کرد و مدلی اقتصادی را از اربعین استخراج کرد.

بسیاری از زائرفینی که قدم در این مسیر مبارک نهاده‌اند، احتیاجات و نیازهای متعددی را در دل خود به همراه دارند که مشکلات اقتصادی، جزو مهم‌ترین دغدغه‌های ایشان به شمار می‌رود. پیاده‌سازی مواسات اقتصادی اربعین در طول سال، در گسترش مدل اربعینی اقتصاد، مفید اثر خواهد بود. برپایی غرفه‌های اقتصادی در این مسیر می‌تواند شروع مناسبی برای نیل به این هدف منظور گردد. بدین صورت که در میان تمامی خدمت‌رسانی‌هایی که صرفاً در چهارچوب و مدت زمان محدود ایام اربعین ارائه می‌شود، با ایجاد بستری مناسب، از ظرفیت زائرفینی که در این مسیر حضور دارند، برای رفع دغدغه‌های اقتصادی زائرفین نیازمند اشتغال، جهیزیه، مشاوره اقتصادی و... استفاده کرد. این نوع خدمت‌رسانی در ارائه مدل مطلوب و فرهنگ‌سازی اقتصادی، بسیار مؤثر خواهد بود.^۱

اما ضرورت توجه به مشکلات موجود در خدمت‌رسانی اقتصادی اربعین و حل آنها در کنار پیشنهادات اقتصادی از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد. استفاده از نذورات مردمی جزو پیشنهادهایی است که با مشارکت خانواده‌ها و معرفی افراد بیشتر، دست موکب‌داران را در خدمت‌رسانی، بیش‌ازپیش پُر خواهد نمود. در این امر، لزومی ندارد که مبالغ بالایی جهت نذر

۱. جناب آقای دکتر مقصدی.

خود پرداخت نمایند؛ بلکه با تعلق مبالغ پایین، اما با تعداد نفرات بالا، مبالغ مناسبی را به دست خواهد آورد. اما این طرح مشکلاتی را در بسیاری از موارد به دنبال داشته است و آن، مصرف نذورات در غیر مورد خود است که به دلیل عدم اطلاع نسبت به این مسئله، بسیاری از مواکب درگیر آن شده‌اند. خادמי که از نذورات و موقوفات مردم در امر خدمت‌رسانی اربعین استفاده می‌کنند، باید نسبت به احکام آن واقف بوده و دیگران را نیز نسبت به آن آگاه نمایند تا خدای ناکرده مدیون نذرکنندگان و واقفین واقع نشوند.

با توجه به کشیده شدن ایام اربعین به روزهای گرم سال، مشکل تأمین آب معدنی از سوی مواکب، جزو مهم‌ترین مسائلی است که هم از جهت تأمین هزینه‌های آن و هم مشکلات بهداشتی ناشی از تجمع ظروف یک بار مصرف آبخوری، نیازمند توجه و رفع آن است. تهیه تصفیه‌کن بزرگ برای موکب، هرچند با قیمتی بیشتر از تهیه آب معدنی برای یک سال، تجربه خوبی است که مشکل تأمین آب موکب‌ها را در طول چندین سال حل خواهد نمود.

از دیگر مشکلات و مسائل حوزه اقتصاد اربعین، باید به حقیقی بودن حساب‌های مالی مربوط به بیشتر موکب‌داران اشاره کرد که مشکلاتی برای این دسته از خادمین به وجود می‌آورد؛ لذا لازم است در صورت امکان، از افتتاح حساب‌های حقوقی و جمع‌آوری نذورات و هدایا در این نوع حساب‌ها اقدام کرد تا تبعات انباشت اموال در حساب‌های حقیقی شامل آن نگردد.^۱

۱. جناب آقای ابوالفتحی از شهرستان الشتر.

از آنچه گذشت، رفع دغدغه‌های اقتصادی اربعین، همت و کار مجدانانه و مجاهدانه می‌خواهد که به ثمر نشستن آن، سرازیر شدن آثار و برکات آن در طول سال به جامعه را نیز به دنبال خواهد داشت؛ لذا ارتباط مستمر موبک‌های پای کار از لوازم خدمت‌رسانی در این حوزه می‌باشد تا با انتقال تجارب و به اشتراک‌گذاری ظرفیت‌ها بتوان در قالب فعالیتی تشکیلاتی به این مهم پرداخت.

شکر خدا که نان شب ما حسین شد

۵. قراردادن قلك برای جمع آوری هزینه های
اربعین در طول سال
۶. اختصاص بخشی از دام یا باغ و زراعت
برای اربعین
۷. پویش نذر ماهیانه برای هزینه های
اربعین

۱. ایجاد بستر برای انتقال مستمر تجارب
اقتصادی بین موكب داران و هیأت
۲. اختصاص بن اقلام مصرفی به مواكب
۳. نهادینه کردن فرهنگ پس انداز برای
اربعین
۴. اختصاص درصدی از حقوق برای
اربعین

کتابخانه جامع مسجد امام خمینی
کتابخانه جامع مسجد امام خمینی

یک علم افتاده، هزاران شده
نقطه جاووش
از زمین از عبده، آفتکار پیاده روی
ایستین جامانندگان

کتابخانه جامع مسجد امام خمینی
کتابخانه جامع مسجد امام خمینی

موکب نهم: یک عَلم افتاده، هزاران شده

موضوع: نقطه چاووش (اربعین از مبدأ، راهکار پیاده‌روی اربعین جاماندگان)

با حضور:

• حجت‌الاسلام محمد مهدی فاطمی صدر

در روزگار قدیم، سنتی در شهرها برپا بود که جزو فرهنگ معماری ایران به شمار می‌رفت و از آن به «نقطه چاووش» تعبیر می‌شد. نقطه چاووش، نقطه استقبال و بدرقه زائرین عتبات بوده و در مسیر خروجی شهر قرار داشت که غالباً در مکان مقدسی همچون امامزاده یا مزار شهدا برپا می‌شده است. اما امروزه این سنت تقریباً برچیده شده است و از امور متروکه محسوب می‌گردد و کمتر کسی درک درستی از «هرکه دارد هوس کرب و بلا بسم‌الله» دارد. حدود یک قرن است که رسم پیاده‌روی کربلا از خانه و رسم چاووش خوانی فراموش شده است درحالی‌که

این سنت‌ها قرن‌هاست بین ما ایرانی‌ها رواج دارد. شروع زیارت کربلا با پای پیاده از درب منزل توسط زائرین عراقی تحت عنوان «من البحر الی النحر» در راستای همین سنت است. عراقی‌ها نیز بر خلاف تصور امروز ما که پیاده‌روی را فقط در جاده نجف به کربلا می‌بینیم، آغاز مسیر حرم امام حسین را از خانه‌ها می‌دانند.

پدیده پیاده‌روی اربعین، به سه صورت قابل انجام است که انجام هر یک از آنها، انسان را به اندازه خود، از آثار و برکاتش بهره‌مند خواهد ساخت. پیاده‌روی «حصم» بدین معناست که زائر، گاهی پیاده برود و گاهی هم بخش‌هایی از راه را سواره طی کند. پیاده‌روی «کامل» به حرکت شخص از خانه تا نقطه چاووش اطلاق می‌گردد که پس از چاووش خوانی، وارد جاده عتبات می‌شود و این مسیر پیاده‌روی را به صورت کامل طی می‌کند. این قسم از پیاده‌روی، اکنون با همت دغدغه‌مندان، در حال بازسازی، شریان‌سازی و شبکه‌سازی است؛ چرا که در بسیاری از شهرها و روستاها هنوز نقطه چاووش وجود دارد. قسم سوم، پیاده‌روی «قاصر» یا زیارت جامانده‌ها است. در این نوع پیاده‌روی، برای هر کسی که امکان زیارت فراهم نیست، تا جایی که برایش مقدور است از خانه حرکت کند و تا نقطه چاووش پیش رفته و بازگردد. اهمیت این سنت را باید در روایت «أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ أَحْمَرُهَا» دانست که لازم است در جهت احیای این سنت پرخیروبرکت گام برداشت. برکات بی‌شماری از جمله ساختن شریان‌های تمدنی اربعین،

۱. اساس البلاغة، ص ۱۴۱.

از جمله دلایل مهمی است که احیای آن را بیش از پیش مهم‌تر می‌کند؛ تا جایی که امروزه برادران ترکیه‌ای در صدد تعریف یک نقطه چاووش از بخش اروپایی استانبول برآمده‌اند تا پیاده‌روی از اروپا به کربلا صورت گیرد. از سوی دیگر، امروزه عدم حضور خیل عظیمی از مشتاقان و عاشقان پیاده‌روی اربعین در این مسیر، جزو مسائلی است که احیای سنت حسنه استقبال و بدرقه زائرین در ایام اربعین را جهت ایجاد شور و شعور حسینی و اربعینی در شهرهای مختلف می‌طلبد و «فرهنگ‌سازی» آن می‌تواند زندگی اربعینی و حسینی را به تدریج و در طول سال در سبک زندگی مردم نهادینه کند.^۱

۱. توضیح مفصل این موکب را می‌توانید در منشور یک طرح کارا۲۲۱: «چاووش اربعین» بخوانید. این فایل در وبگاه جامع محتوایی هیأت و به صورت رایگان، قابل دریافت است.

یک عَلم افتاده، هزاران شده

۱. احیای سنت نقطه چاوش
۲. ارائه راهکار برای پیاده‌روی اربعین جاماندگان
۳. پیاده‌روی قاصر، زیارت جاماندگان

دست «مردم» در دست «اربعین»...

رسالت سنگین دبیری جبهه مردمی اربعین بر دوش جامعه ایمانی مشعرا توفیق حسینی تمام عیار می‌دانیم که به سرانجام رساندن آن، جز با عنایت ویژه حضرت سیدالشهدا علیه السلام و تلاش‌های شبانه‌روزی و مخلصانه خادمین این جبهه قابل‌تصور نخواهد بود. آنچه در این مقال از گفت‌وگوها و هم‌اندیشی‌های خادمین اربعینی گذشت، قطره‌ای از دریای بی‌کران خدمت‌رسانی و دغدغه‌های موکب‌داران و کاروان‌بران بود. اما لازم است در انتهای این دفتر، آنچه از مشکلات، نظرات و پیشنهادهایی که بیان آن ضرورت بسیاری می‌طلبید عنوان گردد تا در ساخت فردایی بهتر با محوریت اربعینی بهتر، گام‌های استوارتری برداشته شود.

گفتنی است، «مردمی بودن» پیاده‌روی اربعین حسینی، اصل و اساس این حماسه به شمار می‌رود و آنچه تا کنون چشمان دوست و دشمن را در اقصی نقاط جهان، به سمت خود خیره

کرده و «ظرفیت تمدن‌سازی اربعین» را در بیانات مقام معظم رهبری به دنبال داشته است، همین «مردمی بودن» آن است؛ لذا کشاندن این جریان مردمی به سمت باتلاق دولتی کردن آن، خطر بزرگ ذبح این شور و شعور حسینی و ازدست‌رفتن این اهداف متعالی آن را در پی خواهد داشت؛ بنابراین، خادمین این عرصه در همراهی هرچه بهتر و باتدبیر مردم و مدیریت صحیح و حکیمانه آن باید هرساله تلاش خود را مضاعف نموده و نسبت به خارج شدن از این مسیر، مرزبندی داشته باشند.

جامعه فعالان مردمی اربعین، کسانی هستند که در بحران‌ها و چالش‌های مختلف در میدان حضور داشته و نقش‌آفرینی کرده‌اند. این مجموعه‌های مردم‌نهاد، مصداق حلقه‌های میانی است که مقام معظم رهبری نسبت به آن تأکید و سفارش نموده‌اند. در جهان امروزی، سعی حکومت‌ها بر همراه کردن و توسعه مجموعه‌های مردم‌نهادی بوده که برای اهداف نظام خود فعالیت می‌کنند؛ اما در این سو، مجموعه‌های مردمی بدون پشتوانه و مؤونه در همه صحنه‌ها در حال خدمت‌رسانی برای اهداف و آرمان‌های انقلاب هستند و به فرموده رهبر معظم انقلاب، ضامن بقای کشور هستند. در مقابل، نهادهای دولتی در عوض مساعدت و همراهی با آنها، در بسیاری از مواقع علاوه بر عدم همراهی، در برابر این جریان مردمی مانع‌تراشی می‌کنند! هرچند کارهای صورت‌گرفته از سوی این دولت انقلابی را نیز نباید نادیده گرفت؛ لکن سیستم

۱. دیدار با جمعی از موکب‌داران عراقی: ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

و رویکرد اداری. دولتی به دلیل عدم سنخیت با نوع کار مردمی، تا کنون نتوانسته همراهی و همکاری تام را با بدنه مردمی داشته باشد.

حرکت اربعین، مردمی‌ترین جریان شیعه به شمار می‌رود که از مردم، با مردم و برای مردم خدمت می‌کند و با این حرکت نیز در صدد تحول دینی و فرهنگی جامعه بوده و موفقیت‌های بسیاری را نیز به دست آورده است. اگر نهادهای دولتی در کنار اهمیت به برخی از جشنواره‌ها و ستادهای فرهنگی، به این جریان مردمی تحول‌آفرین نیز توجه داشته باشد، قطعاً نیل به اهداف انقلاب را دست‌یافتنی‌تر خواهد یافت.

جریان اربعین، جریانی فرهنگی و مردمی است و اگر بناست ستادی عهده‌دار مدیریت آن شود، باید سنخیت میان این دو در نظر گرفته شود. همچنین این ستاد در حوزه کارکرد و کاربرد نیز با اختلال مواجه شده و فعالیت درخور توجهی در این بستر از سوی این نهاد مشاهده نشده است و اثرات آن را در خارج کردن دست مردم از خدمت‌رسانی در راهیان نور به وضوح می‌توان مشاهده کرد. پس اگر بنا باشد جمعیت میلیونی که به زیارت اربعین مشرف می‌شوند، یک پیام را به جهانیان محابره کرده و ثبات داخلی را رقم بزنند با این نوع عملکرد و مدیریت ستادهای دولتی، امکان‌پذیر نخواهد بود.

نتیجه این سخن را نباید در القای ناامیدی و حذف نقش حاکمیت در جریان اربعین دانست؛ بلکه می‌بایست با میدان دادن به این جریان مردمی و در دست داشتن حداقل یک کرسی

توسط این جریان در ستاد اربعین کشور، نسبت به حل این مسئله اقدام نمود؛ بنابراین بنا به فرموده رهبر معظم انقلاب، نقش حاکمیت باید در سیاست‌گذاری، پشتیبانی و رفع موانع این جریان مردمی باشد. از سوی دیگر، حلقات میانی وظیفه برنامه‌ریزی، هدایت و بسترسازی را برعهده دارند و در نهایت، اجرای امور بر عهده خود مردم قرار خواهد گرفت. هرچند باتوجه به خدمت‌رسانی مطلوب از سوی خادمین (در ابعاد مختلف اربعین، سیل، زلزله، خانه سازی و...) و توسعه چشمگیر آن با نبود مرکز هماهنگی و مدیریتی واحد، اصل مدیریت اربعین توسط اهل بیت علیهم‌السلام را نمی‌توان انکار کرد که همین امر را باید جزو معجزات اربعین برشمرد و نباید اجازه داد آن را از مسیر صحیح خود خارج سازند.

در مقابل، چشمان خادمین اربعین نیز باید در رصد و شناسایی هوشمندانه مشکلات و مسائل پیش‌رو، بیش‌ازپیش نظاره‌گر بوده و در رفع موانع با ظرفیت مردمی خود و مطالبه‌گری از دستگاه‌ها شب و روز نشناسند.

باتوجه به کشیده‌شدن اربعین به روزهای گرم تابستان و ایجاد چالش‌ها و مشکلات ناشی از حضور بیشتر زائرین در این ایام، ملحق شدن برخی از عوامل زحمت‌کش نظامی، انتظامی و دیگر عزیزان مستقر در مرزها به مواکب و مساعدت ایشان، از جمله مواردی است که نقش بسیاری در تسهیل‌گری ایفا خواهد کرد. همچنین باتوجه به وجود مشکلات عدیده در مرزهای کشور، به‌ویژه مرزهای شرقی (مانند مرزهای ریمدان، میرجاوه، باشماق و ترمچین) که از امکانات

بسیار پایینی برای زائرین غیرایرانی برخوردار هستند، حضور مواکب و مسئولین را بسیار لازم‌تر و ضروری‌تر از مرزهای منتهی به کشور عراق می‌کند. از حیث زمان نیز باید در نظر داشت از آنجا که پس از روز اربعین، بسیاری از زائرین به هنگام رفت و بسیاری نیز به هنگام بازگشت در مسیرهای پیاده‌روی کشور عراق از خدمت‌رسانی مواکب (به علت تعطیلی مواکب) محروم می‌شوند، مقتضی است مواکب در ایام پس از اربعین نیز به خدمت‌رسانی ادامه دهند. این امر، ایفاگر نقش بسط زمانی و مکانی اربعین است تا اربعین را تنها در محدوده و مرزهای جغرافیایی خاص ننگریم.

اما در نحوه نقش‌آفرینی جاماندگان اربعین، پیشنهادهای مطرح‌گردیده که از جمله آن می‌توان به ارائه خدمت (ولو به اندازه دادن آب) در مقابل درب منزل هر خانواده اشاره کرد. تبدیل هر خانه به یک «بیت‌الحسین (علیه‌السلام)» از دیگر پیشنهادهای است که می‌تواند با پذیرا شدن از زائرین (ایرانی و غیرایرانی) هر منزل را از آثار و برکات بی‌شمار خود بهره‌مند سازد. همچنین کمک در حد وسیع به عبور و مرور زائرین (حتی غیر زائرین) در ایام اربعین نیز در خلق این شور و حال، اثرگذار خواهد بود.

* خیلی وقت‌ها هست که در هیأت، دغدغه ارزشمندی داریم؛ اما نمی‌دانیم چگونه به این دغدغه پاسخ دهیم. هر چقدر می‌گردیم، راهکار عملیاتی برایش نمی‌یابیم.

* برخی مناسبت‌ها هست که نمی‌خواهیم مثل خیلی‌های دیگر از کنارشان بی‌خیالانه عبور کنیم؛ ولی نمی‌دانیم چگونه باید این مناسبت‌ها را گرامی بداریم.

* بعضی کارها و فعالیت‌ها هست که می‌خواهیم به نحو احسن انجام دهیم؛ اما راهنما و صاحب تجربه‌ای نمی‌یابیم تا به وی مراجعه کنیم.

«یک طرح کارا» طرح‌ها و پیشنهادهایی است برای هیأت‌های مذهبی.

«یک طرح کارا» می‌کوشد تا پاسخی درخور و عملیاتی برای این سوالات بیابد.

چشم انتظار طرح‌ها و پیشنهادهای شما هستیم.

که به دنبال ارتباط بیشتر
محتان سیدالشهدا علیه السلام است...
قرار نیست مشعر تولید کند.
قرار است مشعر آینه تولیدات
و فعالیت‌های شما باشد.
اینجا، جای آرم هیأت شماست
که باید در شماره‌های بعد پرش کنید...

پیشگامان

مشعر

جامعه‌های کثور

۰۲۵ - ۷۵ ۳۸ ۱۴ ۱۱
۲۰۰۰ ۱۵۴۲
www.15422.org
info@15422.org

جامعه ایمانی مشعر،
محفلی است برای گردآمدن
هیأت‌های کثور.
مشعر چیزی جز اجتماع هیأت‌ها نیست،
جامعه‌ای فراتر از مرزهای نژادی و
تقسیمات جغرافیایی و سیاسی.
اجتماعی ایمانی و توحیدی است